

Bruselj, 27. november 2019
(OR. en)

13867/19

SPORT 94
JEUN 125
SOC 731
EDUC 442
DOPAGE 28
COPEN 426
CRIMORG 153
DEVGEN 202
SUSTDEV 157

IZID POSVETOVANJA

Pošiljatelj:	generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	delegacije
Št. predh. dok.:	13349/19 + COR1
Zadeva:	Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o boju proti korupciji v športu

V prilogi vam pošiljamo sklepe o boju proti korupciji v športu, ki so jih Svet in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta (izobraževanje, mladina, kultura in šport), sprejeli na zasedanju 21. in 22. novembra 2019.

BOJ PROTI KORUPCIJI V ŠPORTU

Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta –

SVET IN PREDSTAVNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC, KI SO SE SESTALI V OKVIRU SVETA,

OB PRIZNAVANJU NASLEDNJEGA:

1. šport temelji na veselju do napora, izobraževalni vrednosti dobrega vzora, družbeni odgovornosti in spoštovanju splošnih temeljnih etičnih načel¹;
2. korupcija v športu ni nov pojav. V zadnjih 20 letih je bilo čedalje več zaradi velikih sprememb v športnem sektorju, povezanih zlasti z vse večjo komercializacijo in medijsko pokritostjo športa, ki sta povzročili povečanje prihodkov in finančnih tokov;
3. boj proti korupciji v športu je raznolik, vodijo pa ga različni akterji, ki so z leti dosegli nekatere dobre rezultate;
4. odmevni primeri korupcije so pokazali, kako zelo lahko korupcija škodi ugledu športa ter njegovi integriteti in ferpleju. Poleg tega omogoča razrast gospodarskih neučinkovitosti ter spodkopava zaupanje v vlade, javne ustanove in demokracijo na splošno;
5. šport se sooča s korupcijo na tekmovalni in na upravni ravni². Korupcija v športu ima številne oblike, kot so podkupovanje, trgovanje z vplivom, zloraba položaja, manipulacija tekmovanj in pranje denarja. Omogoča jo pomanjkanje pravil ali neustrezno izvajanje obstoječih pravil o navzkrižju interesov oziroma prehajanju oseb na visokih položajih med javnim in zasebnim sektorjem. Povezana je lahko tudi z dopingom;

¹ Temeljna načela olimpizma, Mednarodni olimpijski komite, september 2015.

² Glej opredelitvi pojmov v prilogi.

6. korupcija v športu se kaže v različnih kontekstih – od nepridobitnih dejavnosti do dejavnosti, povezanih z odmevnimi mednarodnimi dogodki. Zaradi njene zapletene narave je pri upravljanju športa in oblikovanju z njim povezanih politik težko določiti težave ter razviti ukrepe za njihovo rešitev in za zaščito integritete športa;
7. mednarodna skupnost je na ravni Združenih narodov in zlasti v okviru agende za trajnostni razvoj do leta 2030 poudarila, da je šport pomemben dejavnik trajnostnega razvoja³, vendar je tudi izpostavila škodljiv vpliv korupcije na ekonomski in socialni razvoj ter se zavezala znatno zmanjšati korupcijo in podkupovanje v vseh njunih oblikah⁴. Boj proti korupciji in sodelovanje s partnerskimi državami pri spodbujanju protikorupcijskih ukrepov sta del politike razvojnega sodelovanja EU in njenih držav članic⁵;

MENIJO NASLEDNJE:

8. čeprav se nekatere oblike korupcije v športu že več let obravnavajo na ravni EU, ni splošnega pristopa EU k protikorupcijskim ukrepom na področju športa;
9. da bi se lahko na področju športa uspešno odzvali na to zapleteno vprašanje, je potrebna dolgoročna strategija, ki bi morala vključevati vzpostavitev skupnega pristopa EU k boju proti korupciji v športu ter opredelitev korupcijskih tveganj, temeljnih vzrokov zanje ter obstoječih pravnih okvirov in mehanizmov;

³ Resoluciji Združenih narodov 70/1 „Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030“ (točka 37) in 73/24 „Šport kot pomemben dejavnik trajnostnega razvoja“.

⁴ Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, cilj 16 (podcilj 16.5), <https://sustainabledevelopment.un.org/post2015/transformingourworld>.

⁵ Točka 50 in oddelek 2.4 novega evropskega soglasja o razvoju (2017).

POUDARJAJO NASLEDNJE:

10. boj proti korupciji v športu je skupna odgovornost, ki je v interesu vseh deležnikov na področju športa, vključno z nacionalnimi, evropskimi in mednarodnimi športnimi organizacijami, športnimi klubi, drugimi ustreznimi organizacijami civilne družbe, javnimi upravami, organi kazenskega pregona, športnimi zastopniki, športniki in njihovim spremstvom, sektorjem športnih stav, laboratoriji, sponzorji in mediji;
11. pomanjkljivosti pri upravljanju športnih organizacij ter v javnem sektorju lahko ovirajo njihovo sposobnost preprečevanja korupcije in boja proti njej ter negativno vplivajo na sodelovanje in delovne pogoje športnikov;
12. zaščita žvižgačev je ključni element boja proti korupciji, zlasti ko gre za zaznavanje in odkrivanje korupcije v športu;
13. osnovna načela dobrega upravljanja v športu vključujejo vsaj demokratične strukture, redne in odprte volilne postopke, kompetentno in etično organizacijo in upravljanje, odgovornost in preglednost pri odločanju in finančnih operacijah ter pravičnost pri obravnavanju vprašanj glede članstva, tudi kar zadeva enakost spolov in solidarnost⁶;
14. v Pogodbah so korupcija, nedovoljen promet s prepovedanimi drogami, pranje denarja in organizirani kriminal opredeljeni kot področja „posebno hudih oblik kriminala s čezmejnimi posledicami zaradi narave ali učinkov teh dejanj ali zaradi posebne potrebe po skupnem boju proti njim“, na katerih se lahko določijo minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij⁷. V skupnem interesu je zagotoviti, da imajo vse države članice učinkovite protikorupcijske politike, in EU podpira države članice pri teh prizadevanjih, tudi na področju športa;

⁶ Glej priporočilo Odbora ministrov Sveta Evrope državam članicam CM/Rec(2005)8.

⁷ Člen 83(1) PDEU.

15. športne krovne organizacije bi morale imeti možnost, da ohranijo visoko stopnjo avtonomije pri izpolnjevanju svoje vloge na vseh področjih športa. Del tega je implicitno priznanje, da si je treba vsako tako avtonomijo zaslužiti z dobrim upravljanjem in ohranjanjem najvišjih standardov integritete v zadevnem športu⁸. Športno gibanje že več let uvaja projekte, mreže in druge pobude za boj proti korupciji v športu. To delo bi bilo treba dodatno razviti in upoštevati pri načrtovanju nadaljnjih ukrepov;
16. evropske in mednarodne organizacije, kot so Združeni narodi, OECD, Svet Evrope, Interpol in Europol ter G20⁹, so uvedle ukrepe za boj proti korupciji na splošno, konkretnije pa tudi za boj proti korupciji v športu. Ukrepi EU bi morali temeljiti na obstoječem mednarodnem sodelovanju ter ga spodbujati in dopolnjevati, kadar je mogoče najti dodano vrednost;
17. skupna cilja preprečevanja korupcije in spodbujanja dobrega upravljanja se lahko lažje dosežeta prek obstoječih in novih oblik mrež, ki povezujejo medvladne organizacije, mednarodne športne organizacije in vlade ter prizadevanja različnih deležnikov v boju proti korupciji v športu. Mednarodno partnerstvo proti korupciji v športu (IPACS) bi lahko bilo primer takega neformalnega sodelovanja v prihodnosti;
18. države članice imajo pomembno vlogo pri izpolnjevanju mednarodnih zavez. V sodelovanju s športnimi organizacijami bi morale spodbujati in podpirati izvajanje načel dobrega upravljanja na nacionalni, regionalni in lokalni ravni, zlasti z izvajanjem politike ničelne tolerance do korupcije v športu, spremljanjem, kako njihovo nacionalno športno gibanje izvaja načela dobrega upravljanja, ali vključitvijo dobrega upravljanja med merila za dodelitev nepovratnih javnih sredstev športu;

⁸ Prihodnost globalnega športa, 2019, ASOIF. Glej tudi dok. COM(2011)12 final o razvijanju evropske razsežnosti v športu.

⁹ Voditelji in voditeljice držav skupine G20 so se na vrhu v Hamburgu leta 2017 zavezali, da bodo nadaljevali delo v zvezi z integriteto športa, in pozvali mednarodne športne organizacije, naj okrepijo boj proti korupciji z doseganjem najvišjih svetovnih standardov glede integritete in boja proti korupciji. V zvezi s tem so se zavezali, da si bodo prizadevali za skupno razumevanje korupcijskih tveganj pri kandidaturah za organizacijo velikih športnih dogodkov.

19. za uspešno izvajanje protikorupcijskih ukrepov na vseh ravneh bosta potrebna učinkovito sodelovanje med ustreznimi obstoječimi strukturami in kombinacija virov;

POZIVAJO DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU Z NAČELOM SUBSIDIARNOSTI IN NA USTREZNIH RAVNEH:

20. okrepijo prizadevanja za preprečevanje korupcije v športu in boj proti njej, tudi z zagotavljanjem, da so vzpostavljeni ustrezni zakonodajni ukrepi in ukrepi kazenskega pregona;
21. spodbujajo in promovirajo ukrepe in dejavnosti za preprečitev in prepoved povračilnih ukrepov ter uvedbo ukrepov za zaščito žvižgačev pred suspendiranjem, degradiranjem, ustrahovanjem in drugimi oblikami povračilnih ukrepov, ob doslednem spoštovanju pravic vseh strani;
22. v sodelovanju s športnimi organizacijami vzpostavijo ali pregledajo nacionalne akcijske načrte in/ali instrumente za preprečevanje korupcije v športu in boj proti njej, da bi uveljavili politiko ničelne tolerance do korupcije v športu;
23. spodbujajo pravilno izvajanje in spremljanje načel dobrega upravljanja s strani športnega gibanja, da bi preprečili korupcijo v športu;
24. pregledajo možne ukrepe za dodeljevanje javnih sredstev na podlagi zaveze organizacij, da bodo izvajale ukrepe v zvezi z dobrim upravljanjem in bojem proti korupciji;
25. povečajo ozaveščenost ter zagotovijo začetno in sprotno izobraževanje in usposabljanje ustreznih uradnikov, vključno s tistimi, ki delujejo na področju kazenskega pregona, in deležnikov, vključenih v protikorupcijske politike, povezane s športom;
26. skupaj s Komisijo preučijo, kako bi lahko rešili zastoj v zvezi s Konvencijo Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj, ki je začela veljati 1. septembra 2019, da bi EU in vse njene države članice lahko čim prej zaključile postopke ratifikacije in pristopile h Konvenciji;

POZIVAJO KOMISIJO, NAJ:

27. glede na dosedanje delo na tem področju pripravi usklajen medsektorski akcijski načrt o korupciji v športu na tekmovalni in upravni ravni, ki mu po potrebi priloži predlog za priporočilo Sveta;
28. spodbuja sodelovanje in sinergije z državami članicami in med njimi, pa tudi z drugimi mednarodnimi organizacijami in mrežami, zlasti s Svetom Evrope, ter poveča ozaveščenost o takšnem sodelovanju in njegovih rezultatih;
29. zagotovi in okrepi dialog med javnimi organi in športnim gibanjem glede boja proti korupciji v športu ter skupaj z mednarodnimi športnimi organizacijami podpre pobude za preprečevanje korupcije v okviru mednarodnih dogodkov in čezmejnih tekmovanj;
30. oceni, kako bi lahko s programi in instrumenti v okviru naslednjega večletnega finančnega okvira podprli izvajanje protikorupcijskih ukrepov v športu;
31. izkoristi sredstva v okviru programa Erasmus+, namenjena športu, in druge ustrezne programe financiranja, da bi spodbudili preventivne ukrepe v zvezi z bojem proti korupciji in dobrim upravljanjem v športu ter izmenjavo dobrih praks in politik med državami članicami in deležniki;
32. razmisli o tem, da bi korupcijo v športu vključili v program EU za izmenjavo izkušenj, pridobljenih v boju proti korupciji¹⁰, in vidik športa upoštevali v pobudah Komisije na področju boja proti korupciji;
33. prek podporne službe za strukturne reforme še naprej pomaga organom držav članic, da bi izboljšali preprečevanje korupcije v športu in boj proti njej;

¹⁰ Program za izmenjavo izkušenj je Evropska komisija vzpostavila leta 2015, da bi podprla države članice, lokalne nevladne organizacije in druge deležnike pri obravnavanju specifičnih izzivov, opredeljenih v poročilu EU o boju proti korupciji (Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Poročilo o boju proti korupciji v EU, COM(2014) 38 final, 3.2.2014).

POZIVA ŠPORTNO GIBANJE, NAJ:

34. okrepi prizadevanja za zaščito integritete športa in si še naprej prizadeva za preprečevanje korupcije v športu in boj proti njej, in sicer s sprejetjem pobud za učinkovite protikorupcijske ukrepe in sankcije na podlagi ocene tveganja in njihovim izvajanjem v skladu s pristopom ničelne tolerance na vseh ravneh, od lokalne do najvišje;
35. sprejme trajnostne pristope in se zaveže kodeksu ravnanja za dobro upravljanje, vključno z zanesljivim sistemom zagotavljanja skladnosti, ki bi zajemal spremljanje, sankcioniranje in krepitev zmogljivosti;
36. poveča ozaveščenost, zagotovi začetno in sprotno izobraževanje in usposabljanje, daje priporočila ter razširja najboljše prakse na področju preprečevanja korupcije v športu na vseh ravneh, tudi glede dobrega upravljanja;
37. sprejme ustrezne disciplinske predpise in postopke za sankcioniranje tistih, ki so vpleteni v korupcijo, ter ustrezne ukrepe za zaščito žvižgačev, ob doslednem spoštovanju pravic vseh strani;
38. za namene javnega financiranja sodeluje z javnimi organi pri oblikovanju standardov dobrega upravljanja in ocenjevanju skladnosti z njimi;
39. sodeluje z organi kazenskega pregona ter agencijami in organizacijami, pristojnimi za boj proti korupciji.

1. Referenčni dokumenti

Svet Evropske unije in predstavniki vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, opozarjajo na naslednje dokumente:

Evropska unija

- Konvencija iz leta 1997 o boju proti korupciji, v katero so vključeni uradniki EU ali uradniki držav članic, in Okvirni sklep iz leta 2003 o boju proti korupciji v zasebnem sektorju
- Bela knjiga Evropske komisije o športu, zlasti poglavje 4.6 „Korupcija, pranje denarja in druge oblike finančnega kriminala“ (julij 2007)¹¹
- Strokovna skupina EU za dobro upravljanje v športu (2011–2014): načela dobrega upravljanja v športu (september 2013)
- Uredba (EU) št. 1288/2013 z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Erasmus+, program Unije za izobraževanje, usposabljanje, mladino in šport, ter o razveljavitvi sklepov št. 1719/2006/ES, 1720/2006/ES in 1298/2008/ES¹²
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 11. junija 2015 o nedavnih razkritjih korupcije na visoki ravni pri FIFA (2015/2730(RSP))¹³
- Sklepi Sveta o krepitvi integritete, preglednosti in dobrega upravljanja pri najpomembnejših športnih dogodkih (maj 2016)¹⁴

¹¹ COM/2007/0391 final

¹² UL L 347, 20.12.2013, str. 50.

¹³ UL C 407, 4.11.2016, str. 81.

¹⁴ UL C 212, 14.6.2016, str. 14.

- Strokovna skupina EU za dobro upravljanje v športu (2014-2017): spodbujanje obstoječih načel dobrega upravljanja (julij 2016)¹⁵
- Resolucija Evropskega parlamenta z dne 2. februarja 2017 o celovitem pristopu k športni politiki: dobro upravljanje, dostopnost in celovitost (2016/2143(INI))¹⁶
- Resolucija Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o delovnem načrtu Evropske unije za šport (1. julij 2017–31. december 2020)¹⁷
- Študija o pregledu korupcije v športu v EU („Mapping of corruption in sport in the EU“), ki jo je za Evropsko komisijo pripravilo podjetje Ecorys (december 2018)¹⁸
- Skupna izjava Sveta in predstavnikov vlad držav članic v okviru Sveta ter Evropskega parlamenta in Komisije o novem evropskem soglasju o razvoju: „Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost“, točka 50 in oddelek 2.4¹⁹
- Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o oceni tveganja pranja denarja in financiranja terorizma, ki vpliva na notranji trg in je povezano s čezmejnimi dejavnostmi (julij 2019, COM(2019) 370 final), zlasti poglavje 2.1.6.1.1 o poklicnem nogometu
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (PE-CONS 78/19)²⁰
- Seznam zavez Evropske komisije o dobrem upravljanju

15

<https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetailDoc&id=25002&no=1>

16 UL C 252, 18.7.2018, str. 2.

17 UL C 189, 15.6.2017, str. 5.

18 <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/71c67c33-1dff-11e9-8d04-01aa75ed71a1>

19 UL C 210, 30.6.2017, str. 1.

20 <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-78-2019-INIT/sl/pdf> – Svet je besedilo sprejel 7. oktobra 2019, vendar še ni objavljeno v Uradnem listu Evropske unije

Združeni narodi

- Konvencija Združenih narodov proti korupciji (2003)
- Mednarodna konvencija proti dopingu v športu (2005)
- Konvencija Združenih narodov proti korupciji: strategija za zaščito pred korupcijo pri velikih javnih dogodkih (2013)
- Agenda za trajnostni razvoj do leta 2030 (2015)²¹
- Akcijski načrt iz Kazana, pripravljen na Unescovi šesti mednarodni konferenci ministrov in visokih uradnikov, pristojnih za telesno vzgojo in šport (MINEPS VI) (2017)

Svet Evrope

- Priporočilo CM/Rec(2018)12 Odbora ministrov državam članicam o spodbujanju dobrega upravljanja v športu
- Konvencija Sveta Evrope proti dopingu v športu (ETS št. 135)
- Civilnopravna konvencija Sveta Evrope o korupciji (ETS št. 174) ter Kazenskopravna konvencija o korupciji (ETS št. 173) in njen Dodatni protokol (ETS št. 191)
- Konvencija Sveta Evrope o prirejanju rezultatov športnih tekmovanj (ETS št. 215)

Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)

- Konvencija OECD o boju proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, sprejeta na pogajalski konferenci 21. novembra 1997
- Priporočilo Sveta OECD o davčnih ukrepih za spodbujanje boja proti podkupovanju tujih javnih uslužbencev v mednarodnem poslovanju, 25. maj 2009 (C(2009)64)

²¹ Resolucija GS ZN A/RES/70/1 z dne 25. septembra 2015.

Razno

- Transparency International: Poročilo o korupciji v svetu – šport (23. februar 2016)
- Izjava voditeljev in voditeljic držav skupine G20: Oblikovanje medsebojno povezanega sveta (Hamburg, 7. in 8. julij 2017)

2. Opredelitev pojmov

Za namene teh sklepov velja naslednje:

„korupcija na tekmovalni ravni“ pomeni korupcijo v športu, povezano z rezultatom in/ali potekom športnega tekmovanja;

„korupcija na upravni ravni“ pomeni korupcijo v športu, ki ni povezana z rezultatom in/ali potekom športnega tekmovanja.